

УДК: 327.5
ББК: 66.3(4Укр)
П-59

Вяткіна Т.Г., Порплиця Н.Б., м. Київ

ПЕРСПЕКТИВИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ СТРАТЕГІЇ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ДО 2020 РОКУ

Досліджено чинну нині державну стратегію регіонального розвитку України до 2020 року. Висвітлено основні цілі, пріоритети та принципи, які відображені при здійсненні регіональної політики держави.

Проаналізовано перспективи реалізації кожного окремо взятого пріоритету з урахуванням існуючого в Україні економічного, політичного, соціального становища. Наголошено на неможливості виконання в повному обсязі цілей і завдань, задекларованих у стратегії за наявності певних об'єктивних причин. Розкрито слабкі місця, які можуть стати перешкодою для її успішного здійснення. Визначено перелік перспектив для України, які відкриває реалізація стратегії регіонального розвитку. Наголошено на потребі її доповнення успішними практиками регіональної політики ЄС.

Ключові слова: *Державна стратегія регіонального розвитку до 2020 року (ДСРР-2020), Державний фонд регіонального розвитку (ДФРР), об'єднання територіальних громад (ОТГ), Державна регіональна політика (ДРП).*

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями. *Успіх реалізації ДФРР-2020 та реагування на виклики, що постали перед Україною в умовах загострення регіональних суперечностей, буде залежати від реальної здатності до співпраці регіональних і місцевих властей,*

переведення розпочатих форм співпраці з європейськими партнерами в площину розробки та реалізації міжрегіональних інноваційних, інфраструктурних, освітніх проектів і програм, розв'язання проблем диспропорцій соціально-економічного розвитку регіонів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій на цю тему засвідчує зацікавленість дослідників та аналітиків у впровадженні цілей, пріоритетів ДФРР-2020 на практиці в регіонах з огляду на те, що Україна формує власну сучасну державну регіональну політику. Зокрема, перші результати й нові проблеми досліджували Мельник А., Адамик В., Олійник Я.Б., Пістун Н.Д.

Формулювання мети статті. Дослідження проблем та ефективності здійснення регіональної політики України. Зокрема, як це залежить від ухваленної на загальнодержавному рівні схеми районування та утворення ОТГ, дієвості механізму розподілу коштів ДФРР.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Оцінка глобальних чинників, міжрегіональних протиріч ЄС, проблем реалізації регіональної політики дозволяє визначити виклики, які стоять перед Україною: поява ризиків (економічних, енергетичних, демографічних), які обумовлені поляризацією полюсів економічного зростання, вибором альтернативи – відкрита конкуренція українських товарів і послуг на європейському ринку або конкуренція на ринках СНД, потребою корекції галузевої і секторальної структури економіки регіонів; необхідність визначення важливих питань і проблем регіональної політики, які слід урахувати при розробці та реалізації стратегії.

Основними напрямками такої співпраці мають стати: стратегічне визначення цілей; імплементація досвіду країн ЦСЄ щодо розвитку і функціонування єврорегіонів, підтримка інтегрованих програм поліпшення якості інфраструктури; необхідність модернізації механізмів регіональної політики – механізму вибору пріоритетів,

механізму фінансування структурних змін у регіонах, механізму стратегування, механізму переорієнтації інвестицій у пріоритетні галузі, сектори економіки; подальше вдосконалення системи інституційного забезпечення регіонального розвитку, зокрема – задіяння нових форм транскордонного співробітництва, розвиток міждержавних регіональних кластерів [1].

Отже, регіональна економіка України конституюється і функціонує з урахуванням як об'єктивних чинників природного характеру, так і певної політики держави і регіональних влад. Серед визначальних для економічного розвитку територій умов варті уваги такі параметри:

1. Особливості регіональної економіки України засновані на суттєвій відмінності в структурі, потужності і потенціалі різних територій. Деякі області потребують різних підходів до вибору моделей соціально-економічного розвитку. Це підвищує роль державної регіональної політики, оскільки лише збалансований і контекстуальний підхід може нівелювати негативні впливи структурних відмінностей економік регіонів.

2. Проблемою територіальної організації регіональної економіки є її незбалансованість, що стає причиною виникнення депресивних і повністю залежних від обласних центрів територій у межах регіону.

3. Галузева спеціалізація регіональної економіки досить однобічна. Області здебільшого орієнтуються на окремі види економічної діяльності. У регіонах з розвиненою промисловістю слаборозвинена соціальна сфера, що негативно впливає на рівень життя населення [2].

4. Узагальнюючи аналіз особливостей динаміки регіонального соціально-економічного розвитку, підсумовуємо, що до ключових чинників, які поглиблюють регіональні диспропорції в процесі реформування економіки регіонів можна зарахувати: неоднорідну адаптованість регіонів з різною структурою економіки до

функціонуванню в умовах ринкової конкуренції; галузевий принцип управління економіки, що обумовлює стимулювання лише базових областей, що мають високий ступінь територіальної локалізації; недостатньо інтенсивну співпрацю між різними регіонами; ослаблення ролі держави щодо регулювання регіонального економічного розвитку і вирівнювання диспропорцій у темпах і напрямках; несиметричність впливу держави через існуючі механізми на розвиток різних регіонів; реформування системи державного управління завдяки децентралізації без створення належної нормативно-правової бази для цього процесу, що нівелювало б впливу протистояння центральної і регіональної влади на розвиток регіональних економік; незбалансованість механізму бюджетного регулювання, який часто функціонує на основі двосторонніх домовленостей між регіонами і центром.

5. Загальною тенденцією є зростання обсягів інвестицій в економіку регіонів, проте основний їх обсяг зосереджений в обласних центрах, а депресивні райони потерпають від нерівномірного розподілу отриманих коштів. Крім того, має місце галузевий дисбаланс у розподілі інвестицій [3]. Державна стратегія регіонального розвитку України до 2020 року є основним документом, що визначає державну регіональну політику (далі ДСРР-2020). Він розроблений на період від 2014 до 2020 року. Документ є визначальним для планування нових реформ, стратегій, законів і концепцій.

Метою ДСРР-2020 є підвищення рівня життя населення в Україні, незалежно де і в якому регіоні проживає особа, і зменшення диспропорцій соціального й економічного розвитку в усій країні. Нововведенням цього документа стало чітке визначення основних сім пріоритетів ДСРР-2020:

1. **Єдність** полягає у цілісності України в політичній, соціально-економічній, гуманітарній сферах та зменшення регіональних диспропорцій.

2. **Інтеграція** в процесі реалізації регіональної політики України, а саме: *галузевий складник*, що спрямований на підвищення конкурентоспроможності та спеціалізації регіонів завдяки використанню саме власних ресурсів; *просторовий складник* передбачає збалансований регіональний розвиток і забезпечення єдності в усіх сферах; *управлінський складник* полягає у створенні єдиної оптимальної системи для стратегічного прогнозування і планування регіонів.

3. **Відмова від опіки** у співвідношенні держава-регіон і створення рівноправних партнерських відносин.

4. **Координація.** Запровадження горизонтальної координації дій органів державної влади, які мають вплив на регіональний розвиток, з метою скоординованої співпраці центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування. Відповідно до положень ДСРР-2020, законодавчо така координація впливає із повноважень Мінрегіону, який має координувати діяльність інших установ у сфері регіонального розвитку. На жаль, питання координації на всіх рівнях залишається нез'ясованим.

5. **Підготовка висококваліфікованих кадрів** на всіх рівнях, які відповідальні за розробку та реалізацію проектів регіонального розвитку. Проте так і не створена система підготовки та перепідготовки кадрів для сфери регіонального розвитку. У наслідок цього проекти, які подаються на ДФРР, демонструють низьку кваліфікацію їх авторів.

6. **Зміни в системі фінансування.** Фінансування ДРП та проектів регіонального розвитку сконцентровано на ключових проектах для економічного зростання та поліпшення інфраструктури. Створений ДФРР має гарантувати прозоре фінансування проектів регіонів. Однак, ще жодного року не було виконано вимогу статті 24–1 Бюджетного кодексу України щодо розміру ДФРР в 1% бюджету. До того ж регіони так і

не змогли формувати розвиткові проекти для фінансування з ДФРР, а рішення про фінансування проектів з регіонів, які не відповідають викладеному вище принципу та вимогам статті 24–1, усе одно ухвалювалось.

7. Провідна роль міст, полягає в поширенні процесів урбанізації, розвитку міст і сільської місцевості. У процесі децентралізації, передусім в об'єднаних громадах, які утворені навколо міст, зросла їхня роль. Дійсно, міста поширили свій вплив на сільські території, відкриваючи перед ними нові можливості. Це відповідає європейській практиці та ідеології ДСРР [7].

Коли говоримо про розвиток регіонів, то тут варто розуміти, що Європейський Союз перейшов до нового розуміння розвитку – стале зростання, яке поєднує у собі: розумне зростання (дослідження та інновації, інформування та передача технологій, конкурентоспроможне мале і середнє підприємництво); стабільне зростання (перехід до низьковуглецевої економіки, адаптація до зміни клімату, запобігання та управління ризиками, захист довкілля і ефективне використання ресурсів, стабільний транспорт та усунення вузьких місць у мережевих індустріях). Слід наголосити на інклюзивне зростання, що включає зайнятість та підтримку трудової мобільності, соціальну інтеграцію та боротьбу з бідністю, освіту, інституційне будівництво та ефективну публічну адміністрацію. Українські регіони, плануючи свій розвиток, мали б враховувати такі загальноєвропейські тренди у своїх стратегіях розвитку та готувати відповідні проекти регіонального розвитку для отримання фінансування з Державного фонду регіонального розвитку (ДФРР).

ДСРР так і не стала пріоритетною для більшості регіонів України. Процеси стратегічного планування розвитку регіонів відбуваються повільними темпами, існує проблема низької ефективності реалізації програм їхнього соціально-економічного розвитку. Про це свідчить хоча б

графік роботи державних адміністрацій над їх підготовкою. Існують проблеми виконавчої дисципліни та суттєвої залежності роботи місцевих органів виконавчої влади від кадрових проблем, політики тощо. На місцях поки не готові до системних змін у сфері реалізації регіональної політики. Попри зміни процедур, формальний підхід до розробки стратегій ще, на жаль, залишається найуживаним. Існує тенденція до сприйняття регіональних стратегій не як основного документа регіонального розвитку, а як певного інструменту отримання коштів з державного фонду регіонального розвитку [4].

Водночас є позитивні зрушення, а саме: найвищий рівень відкритості продемонстрували вісім областей – Волинська, Дніпропетровська, Житомирська, Київська, Полтавська, Рівненська, Черкаська та Чернігівська. Шість регіонів працювали з достатнім рівнем відкритості – Вінницька, Запорізька, Одеська, Сумська, Тернопільська та Хмельницька області. Найгірші оцінки громадських експертів щодо прозорості процесу розробки стратегій регіонального розвитку отримали три області – Закарпатська, Івано-Франківська та Миколаївська.

2018 року уряд виділив кошти з ДФРР на 477 проектів, запропонованих 24 обласними та Київською міською держадміністраціями (див. таблиця 1).

Таблиця 1

РОЗПОДІЛ ДЕРЖАВНОГО ФОНДУ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ В 2018 РОЦІ

№з/п	Регіон	80% загальний фонд	80% спеціальний фонд	80% разом	20% загальний	20% спеціальний	20% разом	Разом ДФРР 2018
1	Вінницька обл.	119 107,693	59 553,846	178 661,539				178 661,539
2	Волинська обл.	78 379,730	39 189,865	117 569,595	49 678,078	24 839,039	74 517,117	192 086,712
3	Дніпропетровська обл.	244 106,857	122 053,429	366 160,286				366 160,286
4	Донецька обл.	317 323,274	158 661,637	475 984,911	201 123,558	100 561,779	301 685,337	777 670,248
5	Житомирська обл.	93 058,411	46 529,206	139 587,617	58 981,614	29 490,807	88 472,421	228 060,038
6	Закарпатська обл.	94 863,497	47 431,749	142 295,246	60 125,700	30 062,850	90 188,550	232 483,796
7	Запорізька обл.	130 203,500	65 101,750	195 305,250				195 305,250
8	Івано-Франківська обл.	103 959,510	51 979,755	155 939,265	65 890,870	32 945,435	98 836,305	254 775,570
9	Київська обл.	131 844,344	65 922,172	197 766,516				197 766,516
10	Кіровоградська обл.	72 337,741	36 168,871	108 506,612				108 506,612
11	Луганська обл.	163 756,667	81 878,333	245 635,000	103 791,074	51 895,537	155 686,611	401 321,611
12	Львівська обл.	190 895,923	95 447,961	286 343,884				286 343,884
13	Миколаївська обл.	86 158,635	43 079,318	129 237,953				129 237,953
14	Одеська обл.	179 657,968	89 828,984	269 486,952				269 486,952
15	Полтавська обл.	106 850,046	53 425,023	160 275,069				160 275,069
16	Рівненська обл.	87 587,727	43 793,864	131 381,591	55 514,224	27 757,112	83 271,336	214 652,927
17	Сумська обл.	82 715,722	41 357,861	124 073,583				124 073,583
18	Тернопільська обл.	79 467,141	39 733,570	119 200,711	50 367,293	25 183,646	75 550,939	194 751,650
19	Харківська обл.	203 469,160	101 734,580	305 203,740				305 203,740
20	Херсонська обл.	79 120,180	39 560,090	118 680,270	50 147,384	25 073,692	75 221,076	193 901,346
21	Хмельницька обл.	96 301,714	48 150,857	144 452,571	61 037,261	30 518,631	91 555,892	236 008,463
22	Черкаська обл.	92 232,900	46 116,450	138 349,350				138 349,350
23	Чернівецька обл.	68 384,455	34 192,227	102 576,682	43 342,944	21 671,472	65 014,416	167 591,098
24	Чернігівська обл.	77 164,727	38 582,363	115 747,090				115 747,090
25	м. Київ	221 052,478	110 526,239	331 578,717				331 578,717
	РАЗОМ	3 200 000,000	1 600 000,000	4 800 000,000	800 000,000	400 000,000	1 200 000,000	6 000 000,000

Отже, понад 4 млрд грн ДФРР розподілено на інвестиційними програмами і проектами, загальний обсяг якого 2018 року становив 6 млрд грн [11].

До початку творення об'єднаних територіальних громад, бюджетної децентралізації та запровадження формульного підходу до розподілу коштів Державного бюджету України між регіонами, була система, яка породжувала регіональний егоїзм. Велика кількість суб'єктів базового рівня чекали субвенцій, які проходили через область і район, відчуття державної підтримки при цьому втрачалось. Вирівнювання по видатках створювало ілюзію для одних, більш економічно спроможних, що їх обирає держава, а в інших, бідніших, існувало відчуття образи на державу, що їм замало дають. Все це розмивало

роль держави, як єдиного цементуючого організму, стимулювало відцентрові рухи.

Починаючи з 2015 року, Україна створила чотири потужних фінансових інструмента згуртованості державного простору: вирівнювання по доходах, що виглядає справедливим; фінансування регіонального розвитку на основі формули; субвенція на розвиток інфраструктури ОТГ; збільшення кількості місцевих бюджетів, що перейшли на прямі відносини з бюджетом державним; ОТГ, які утворились з не досить інтегрованих між собою сільрад. У наслідок цього, отримали таку ж саму проблему власної згуртованості.

Сьогодні на місцевому рівні мають здійснюватися кроки на творення своєї нової згуртованої громади, нової місцевої ідентичності, що також зменшить вплив регіональної політичної еліти.

Отже, більшість стратегічних планів ОТГ містять такий пріоритет, як інтеграція громади. Перехід ОТГ до розуміння необхідності стратегічного планування свого розвитку із розрахунком на кошти ДФРР дає змогу сподіватись на більш швидке опанування проектними підходами більшої кількості спеціалістів, що стимулюватиме конкуренцію, а відтак покращуватиме якість проектів.

Мінрегіоном разом з Проектом Європейського Союзу з питань регіонального розвитку 2016 року (наказ Мінрегіону від 24.04.2015 р.№80 зі змінами від 01.04.2016 р.№80) змінено критерії, що комплексно визначають значимість проекту для громад чи регіону в цілому, а саме: територію охоплення розв'язання проблеми (*громада, декілька громад, район, область*); вплив проекту на розв'язання проблеми, що стоїть перед регіоном, громадою; інноваційність проекту, соціально-економічні особливості проекту; залучення додаткових джерел фінансування (*крім обов'язкових, 10% співфінансування з місцевих бюджетів*) [8].

Аналізуючи вид проектів регіонального розвитку, слід зазначити основні ще досі нерозв'язані проблеми:

представники місцевих органів державної влади та органів місцевого самоврядування подають проекти, як звичайно, соціального характеру; простежується недалекоглядність стратегічного планування, що призводить до відсутності об'єктивної оцінки потенціалу території, бачення перспективи розвитку, а відтак – неспроможності підготовки розвиткових проектів. Низька якість планів заходів з реалізації регіональних стратегій розвитку, що призводить до того, що регіональні проекти у більшості своїй націлені на точкове відновлення інфраструктури; процедура відбору проектів і діяльність регіональних комісій для фінансування з ДФРР не стали достатньо відкритою. Проте створено агенства регіонального розвитку в областях, які мають сприяти підготовці та реалізації проектів регіонального розвитку, використовуючи оновленні критерії [5].

У 2019 році держава виділить понад 30 млрд грн на розвиток регіонів (для порівняння: 2018 року – 25,4 млрд грн) (див. рис. 1).

Рис. 1. Розподіл коштів на регіональний розвиток на 2019 рік [9].

Так, з вищеподаного рисунка простежується, що на ДФРР виділено понад 30 млрд грн. Кошти спрямовуватимуться на реконструкцію медичної, соціальної, культурної та спортивної інфраструктури, розбудову Нового освітнього простору в школах і дитсадках. Пріоритетними стали: об'єкти спортивної інфраструктури – 10% коштів; енергоефективні заходи для освітніх і медичних закладів – 10%; проекти-переможців «Всеукраїнського громадського бюджету» – 0,5 млрд грн [6]. Також фінансуватиметься: програма ЄС з підтримки секторальної політики України – 0,5 мільярда гривень. 2018 року в межах програми було обрано 70 інвестиційних проектів-переможців, що будуть реалізовані в регіонах

України протягом наступних років; субвенція на розвиток інфраструктури об'єднаних територіальних громад – 2,1 млрд грн; субвенція на реалізацію заходів, спрямованих на розвиток системи охорони здоров'я в сільській місцевості, – 1 млрд грн. Додатково понад 4 млрд грн – перехідних із 2018-го. Нині на різних стадіях реалізації – 517 проектів нового будівництва амбулаторій первинної медичної допомоги в усіх регіонах України; субвенція на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту й утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності в населених пунктах – 14,7 млрд грн; субвенція на соціально-економічний розвиток окремих територій – 4,7 млрд грн.

Загальний ресурс місцевих бюджетів 2019 року становитиме 573,1 млрд грн, з яких власні доходи місцевих бюджетів – 292,3 млрд грн, що порівнянно із затвердженими місцевими бюджетами на 2018 рік більше на 41,8 млрд грн, або на 16,7% [9].

І це не враховуючи трансферти з державного бюджету в розмірі – 288,3 млрд грн (див. рис. 2). Також у Держбюджеті-2019 передбачено прямі міжбюджетні відносини з ОТГ.

Слід наголосити що, триває реалізація згуртованості державного простору України. Зокрема ОТГ, які утворилися з не досить інтегрованих між собою сілрад, здійснюють кроки на творення власної нової згуртованої громади, зменшуючи вплив регіональної політичної еліти. Більшість стратегічних планів ОТГ містять такий пріоритет, як інтеграція громади та створення нової місцевої ідентичності [10].

До традиційних викликів державної регіональної політики до ухвалення ДСРР-2020 та Закону «Про засади державної регіональної політики» додалися нові. Один з них зовнішній глобальний та об'єктивний – агресія з боку Росії на фоні радикалізації суспільних настроїв у світі, інший наш внутрішній, український суб'єктивний – не готовність реалізовувати нову державну регіональну політику, визначену згаданими нормативними документами та не виконання приписів цих документів. На фоні війни, великої кількості переміщених осіб в регіонах, що впливає на структуру та суспільні настрої населення регіонів, в Україні досі так і не розпочата реалізація програм та проектів, що випливають із ДСРР-2020 для забезпечення згуртованості України, єдності її економічного, культурного, інформаційного, мовного простору.

Рис. 2. Виділення коштів у місцеві бюджети на 2019 рік [9].

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок з цього напрямку. Закінчується другий етап реалізації ДСРР-2020 і в дійсності залишився один рік. Перспективи реалізації цієї, край важливої і ключової стратегії залежать від реалізації програм та проектів, які передбачають забезпечення згуртованості України, єдності її економічного, культурного, інформаційного простору. Слід запровадити моніторинг аналізу регіональних стратегій розвитку, збільшити бюджет ДФРР до 1,5% загального фонду ДБУ та фінансування проектів, які мають довготривалий вплив на розвиток регіону і вартість яких становить не менше 1,5 млн грн. Кошти, які регіон не використовує через брак проектів, мають переходити на наступний рік і перерозподілятися серед усіх інших регіонів. Важливо гармонізувати нормативно-правові акти, що стосуються регіонального розвитку.

Слід зрозуміти, що збалансована регіональна політика є головним засобом творення згуртованої України. Саме тому не можна зупинятися на досягнутому.

Потрібно й надалі шукати шляхи постійного вдосконалення регіональної політики, що стане запорукою впевненого просування до побудови ефективного українського суспільства.

ЛІТЕРАТУРА

1. Комир Л.И. Региональная экономика: опорный конспект лекций для студентов, обучающихся по специальности 6.030504 – Экономика предприятия / нар. укр. акад. Харьков: издательство НУА, 2013. 42 с.
2. Голиков А.П., Казакова Н.А., Прав Ю.Г. Региональная политика и экономическое развитие: европейский контекст: учебное пособие. Х.: РИО ХНУ имени В.Н. Каразина, 2009. 270 с.
3. Чуріканова О.Ю. Регіональна політика України, проблеми та перспективи в контексті регіональної політики ЄС. Економіка та держава. 2015. №2. С. 51–54.
4. Мельник А., Адамик В. Региональная политика ЕС и Украины в условиях углубления противоречий глобализации. Журнал Европейской экономики. Тернополь: Издание Тернопольского национального экономического университета. 2013. Март. Т.12 (№1). С. 63–84.
5. Олійник Я.Б., Пистун, Н.Д., Мельничук А.Л. О стратегии регионального развития Украины: общественно-географический аспект. Научный журнал «Экономика Украины». 2015. № 12 (641). С. 39–47.
6. Закон «Про засади державної регіональної політики» //Відомості Верховної Ради (ВВР). 2015. № 13. С. 90 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19> (дата звернення: 10.02.2019).
7. Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2020 року від 6 серпня 2016 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%B> F (дата звернення: 10.02.2019).

8. Державний фонд регіонального розвитку. URL: <http://dfrr.minregion.gov.ua/rozpodil-koshtiv-derzhavnogo-fondu-regionalnogo-rozvitku-v-2018-rotsi> (дата звернення: [10.02.2019](#)).
9. Державний сайт України. Децентралізація. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/10316> (дата звернення: [10.02.2019](#)).
10. ОТГ. URL: <http://otg.cn.ua/pro-reformu/> (дата звернення: [10.02.2019](#)).
11. Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-investicijni-programi-i-proekti-re> (дата звернення: [10.02.2019](#)).

REFERENCES

1. Komyr L.I. Rehional'na ekonomika: dovidkovyy vyklad lektsiy dlya studentiv, shcho navchayut'sya za spetsial'nistyu 6.030504 – Ekonomika pidpryyemstva / Nar. ukraine Akad.Harkov: Vydavnytstvo Natsional'noyi akademiyi nauk, 2013. 42 s.
2. Holikov A.P., Kazakova N.A., Prava YU.H. Rehional'na polityka i Ekonomichnyy rozvytok: yevropeys'kyu kontekst: Pidruchnyk. KH .: RIO KNU imeni V.N. Karazina, 2009. 270 s.
3. Churykanova O.YU. Rehional'na polityka Ukrayiny, problemy ta perspektyvy v konteksti rehional'noyi polityky YES. Ekonomika i derzhava. 2015. № 2. S. 51–54.
4. Mel'nyk A., Adamyk V. Rehional'na polityka YES ta Ukrayiny v umovakh pohlyblennya protyrich hlobalizatsiyi. Zhurnal yevropeys'koyi ekonomiky. Ternopil': Vydannya Ternopil's'koho natsional'noho ekonomichnoho universytetu. Berezen' 2013 r. T.12 (№ 1). 63–84 s.
5. Oliynyk YA.B., Pistun N.D., Mel'nychuk A.L. Pro stratehiyu rehional'noho rozvytku Ukrayiny: sotsial'no-heohrafichnyy aspekt. Naukovyy zhurnal «Ekonomika Ukrayiny». 2015. № 12 (641). Stor. 39–47.
6. Zakon «Pro zasady derzhavnoyi rehional'noyi polityky» / Visnyk Verkhovnoyi Rady (VVR). 2015. № 13. P. 90

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19> (data podachi zayavky: 10.02.2019).

7. Derzhavna stratehiya rehional'noho rozvytku na period do 2020 roku vid 6 serpnia 2016 roku. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF> (data zastosuvannya: 10.02.2019).

8. Derzhavnyy fond rehional'noho rozvytku. URL: <http://dfrr.minregion.gov.ua/rozpodil-koshtiv-derzhavno-go-fondu-regionalnogo-rozvitku-v-2018-rotsi> (data zastosuvannya: 10.02.2019).

9. Derzhavnyy ob'ekt Ukrayiny. Detsentralizatsiya. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/10316> (data referala: 10.02.2019).

10. OTG. URL: <http://otg.cn.ua/pro-reformu/> (data zvernennya: 10.02.2019).

11. Uryadovyy portal. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ru/npas/pro-investicijni-programi-i-proekti-re> (Data zastosuвання: 10 lyutoho 2019).

Viatkina T.G., Porplytsya N.B. Prospects for realization of the state strategy of regional development until 2020. The study analyzed current state strategy of regional development of Ukraine until 2020. The main goals, priorities and principles in the implementation of regional policy of the state are highlighted. There are researched the perspectives of each individual priority taking into account the economic, political and social situation existing in Ukraine. It is emphasized that it is impossible to implement the goals and objectives fully declared in the strategy in the presence of certain objective reasons.

Research of problems and efficiency of implementation of regional policy of Ukraine are analyzed. In particular, how it depends on the regional level scheme of zoning and the formation of Territorial Communities Association, the effectiveness of the mechanism of distribution of the State Fund for Regional Development. Weaknesses of the strategy are

discovered possible barrier of its successful implementation. It is determined the list of prospects for Ukraine which opens the implementation of the regional development strategy. It is emphasized on the need to supplement it with successful practices of the EU regional policy.

The second stage of the implementation of DDR-2020 ends and there is one year left. It is necessary to introduce monitoring of the analysis of regional development strategies and to increase the budget of the State Fund for Regional Development to 1.5% of the general fund and to finance projects that have a long-term impact on the development of the region. The funds that the region will not use due to lack of projects should go to the next year and should be redistributed among all other regions. It is important to harmonize laws and regulations related to regional development.

The main contribution of this study is to identify that balanced regional policy is assurance of cohesive Ukraine. Special reference highlights the ways of regional policy improvement that will be the key for building the effective Ukrainian society.

Keywords: *State Strategy for Regional Development until 2020 (SSRD-2020), State Fund for Regional Development (SFRD), Territorial Communities Association (TCA), State Regional Policy (SRP).*

Вяткина Т.Г., Порпица Н.Б. *Перспективы реализации государственной стратегии регионального развития до 2020 года. Исследовано действующую ныне государственную стратегию регионального развития Украины до 2020 года. Изложено основные цели, приоритеты и принципы осуществления региональной политики государства.*

Проанализированы перспективы реализации каждого отдельно взятого приоритета с учетом существующего в Украине экономического, политического, социального положения. Отмечено невозможности выполнения в

полном объеме целей и задач, задекларированных в стратегии при наличии определенных объективных причин. Раскрыто слабые места, которые могут стать преградой для её успешного осуществления. Определен перечень перспектив для Украины, который открывает реализацию стратегии регионального развития. Отмечено необходимость дополнения стратегии успешными практиками региональной политики ЕС.

Ключевые слова: *Государственная стратегия регионального развития до 2020 года (ГСРР 2020), Государственный фонд регионального развития (ГФРР), объединение территориальных общин (ОТО), Государственная региональная политика (ГРП).*